

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ח - אחת-אחות

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמנים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 718.521.5231 USA

אחת - אחות

אחת - אחות, כמו שבזכר יש אח - אחד, כך בנקיבה, מקביל לכך, אחת - אחות, איחוי, חיבור וצירוף של הדברים.

אח שבזכר, נח האיחוי, אחות שבנקיבה נח הפירוד שמצריך איחוי

בעיקר, בהגדרה כללית, לעולם כח החיבור, כח הצירוף, כח האחדות נמצא אצל הזכר, וכח הפירוד נמצא אצל הנקיבה.

האחות הראשונה שהיתה בעולם, אלו הם בנותיו של אדם הראשון וחוה, קין נשא את אחותו, בתו של אדם הראשון, ומעין כך היה צריך להיות אצל הבל, אבל לפי שיטה אחת בדברי חז"ל הרי, כידוע, מה שהיה מריבה בין קין והבל, על מה הם היו מריבים, לדעה אחת, כיון שלקין, נולדה עמו תאומה אחת והוא נשא אותה, והבל נולדו עמו שתי תאומות, המריבה היתה על התאומה השניה, מי ישא אותה, האם ישא אותה קין או ישא אותה הבל.

וא"כ, שורש הפירוד שהביא לידי כך - "ויקם קין על הבל אחיו ויהרגהו", מציאות הנפרדות הזו, חלה מכח מדרגת האחות, מריבה על מציאות האחות.

וזה מה שנתבאר, שמציאות האח מצד הזכר, זה כח האיחוי שבאח, ומצד מדרגת הנקיבה מה שזה נקרא אחות מלשון של איחוי, מכח מה שזה מצריך מציאות של איחוי, כלומר, שורש סיבת הדבר שהיא ה'פירודא', שתובעת מציאות של איחוי, היא גופא, מתגלה באשה.

אח מלשון אש ואיש מלשון אש - נח הנקיבה שבזכר שיסודו בנקיבה שהיא אש

בלשון אחרת והיינו הך, כבר הוזכר הרי, שלשון של אח הוא לשון של אחו בבחינת תנור, כלומר, מקום גילוי של אש, מים ואש, הם הרי שורשי הבריאה, יסודות הבריאה. מים - בזכר, אש - בנקיבה, והוזכר פעמים רבות מאד, מה שנאמר בקרא "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת" - פשוטם של דברים, הוא נקרא איש והיא נקראת אשה, אבל בעומק הגדרת הדבר הוא, שכל מה שהוא נקרא איש, ביחס לאשה הוא נקרא איש, זהו "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה", ממתי התחדש מציאות שהוא נקרא איש, מתי שה'לוקחה' נעשה מציאות של אשה-אש.

בלשון אחרת והיינו הך, יש את הזכר ויש את הנקיבה, ויש את הנקיבה שבזכר, ויש את הזכר שבנקיבה. - איפה התגלה מציאות של נקיבה שבזכר, בזה שנלקח מן האדם, שהקב"ה לוקח את הצלע מן האדם, מקום לקיחת הצלע הופך להיות נקב, מקום חסר, ועל זה נאמר "ויסגור בשר תחתנה", אבל מקום הלקיחה, הופך להיות מציאות של חסר, כלומר, הנקיבה נבראת מעצם כך שבשעה שנלקח מן האדם הצלע, שהמקום הזה הופך להיות, מקום של נקב בזכר, זה גילוי של הנקיבה שבזכר.

ומשם נעשה שורש הזכר שבנקיבה, ולאחר מכן התפשט לנקיבה שבנקיבה שזה כח הנקיביות שבה בעצם.

נח פירוד הבת שבנפנים בקין והבל

וא"כ, "לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת", שם התואר של נקיבה שזה כח יסוד האש, מתגלה רק ביחס למציאות הנקיבה שנלקחת מן הזכר, ולכן אח מלשון של אש כמו שהוזכר, גדר הדבר הוא, שהמציאות של שורש הנקיבה, היא כח הפירוד שמתגלה באש, שכח האש שמפוררת ומפרדת, שהדבר נעשה בבחינת אפר א'-פר, לשון של פירוד כידוע.

יתר על כן, שורשי הדברים, [נחזור עוד בעז"ה לנקודה הזו של המים והאש] נקיבה נבראה מן הזכר, הרי שזמן היצירה שהיא נבראה ממנו, צורת הדבר היה ע"י "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם ויישן", הוא היה בבחינת תרדימה, וכמה וכמה לשונות מקבילים יש בזה הרי, שינה, לינה, תרדימה, ועוד, בלשון ארמית זה נקרא **בת**, שהוא תרגום של **לן**, לינה נקראת **בת**, וזה מובא כמה פעמים בש"ס, ודוגמא בעלמא, מה שנאמר לגבי דין "בת דינא, בטל דינא", שכאשר משהים את הדין עוד לילה על מנת שיתבטל מכח שאולי ימצאו צד זכות, "בת דינא, בטל דינא" נעשה מציאות של שינה בדבר.

כלומר, במציאות הנקיבה, כפשוטו האם נקרא אם, שזוהי חוה, והבת נקראת בת, שאלו הן אלו שנולדו לה, זו שנולדה עם קין, וב' התאומות שנולדו עם הבל, הם אלו שחל בהם שם תואר של בת, ושורש הבת הוא באם, זו ההבנה הפשוטה.

אבל בעומק יותר, הגדרת הדבר הוא באופן שונה, מציאות הבת מושרשת במציאות האם, משם נעשה שורש הדבר, הבת מושרשת כבר במציאותה של חוה, ואיפה שורש הדבר, כמו שהזכר, שמציאות היצירה של חוה שהיא נוצרת מן האדם, היא נוצרת בזמן של שינה, בזמן של לינה, בזמן שנקרא '**בת**', כלומר, שורש צורת היצירה הוא באופן כזה שמעומק צורת היצירה מתחדש שהשורש של היצירה הוא באופן של **בת**, משם הושרש השורש של מציאות הלידה של הבנות שנולדו, שהאם מולדת לאחר מכן את הבנות שנולדו, אבל מציאות הבנות שנולדו, הם בנות ממקום של ה'בת', מעצם היצירה של חוה, כמו שנתבאר.

ולפיכך, כאשר מציירים את שורש הדברים, -**בהתחלה צויר** שהבת, היא כח הנפרדות בקין והבל, בענפים-, שהיו מריבים מי ישא את התאומה השנייה, וא"כ, המחלוקת היא בענפים בתולדות, בבנים ובבנות, בקין ובהבל הבנים, ביחס לתאומות שהם הבנות, שם היה האופן של הפירוד מכח האחות, **אבל להמתבאר השתא**, הצירוף והפירוד, כבר חל בנקודת השורש, כיון שנתבאר שתרדמה, לינה, 'בת', זה היה שורש היצירה, נמצא מציאות ה'בת', שהיא מציאות ההפרדה, היא חלה בנקודת השורשים, כבר במציאות אדם הראשון וחוה, שם חל מציאות של בת ביחס לאשתו.

יחס של בת שבאשה, לגבי האיש

וזה מתגלה כסדר הרי, **כידוע**, וכדוגמא, מה שנאמר אצל מרדכי "ותהי לו לבת", וכדברי חז"ל "אל תיקרי לבת אלא לבית", כלומר, שיש יחס של הבעל ביחס לאשה, שהוא בעל והיא אשה, ויש יחס שהוא אב, והיא נקראת בת, ובלשון חז"ל כידוע "לא אז מחבבה עד שקראה **בתי**", לא אז מחבבה עד שקראה **אחותי**, לא אז מחבבה עד שקראה **אמי**" כלומר, שורש הבת, שורש האחות, היא נמצאת במקום האם, היא כבר שייכת לשורשים של הדבר, בדקות, אלו הם כמובן, שני הבחנות, יחס של אב ובת, שזה ה"לא אז מחבבה עד שקראה בתי" ויתר על כן, "לא אז מחבבה עד שקראה אחותי", ו"לא אז מחבבה עד שקראה אמי", אבל מכל מקום, מושרש כאן יסוד הדברים, ששורש הבת, נמצאת כבר במציאות האם, והיחס הזה יוצר יחס שהפירוד של הבת - שנקראת גם אחות - "לא אז מחבבה עד שקראה אחותי", מקום הפירוד שבדבר שהוא מצריך את האיחוי שבאחות, הוא כבר נמצא בשורשים של מציאות אדם הראשון וחוה, שם נמצא שורש הדברים.

בלשון אחרת והיינו הך, הוזכר שה'בת' ביחס לנקיבה שייכת ליסוד האש, ובדרך רמז, האותיות לפני **בת** זה אותיות של **אש**, לפני ה'ב' - א', ולפני ה'ת' - ש', עולה אותיות של **אש**, כלומר, לפי"ז הגדרת הדבר, מציאות של בת, היא התולדה של הפירוד שנמצא באש, שם נמצא עומק נקודת שורש הבת.

בשורש, אח - אחות, באים לאחות אותיות

ולפי"ז יתר על כן, במילה **אחות**, יש בה שתי תפיסות, כיון שנתבאר שמציאות האחות זה שורש נקודת הפירוד, ונתבאר שיש פירוד בענפים, שזה בחינת קין והבל והאחיות, ונתבאר ששורש הפירוד נמצא כבר באדם וחוה,

שהפרדתה היתה בבחינת 'בת', כפי שהוזכר, מלשון של לינה, תרדימה, אבל שורש כל דבר נמצא באורייתא, כלומר, נמצא באותיות, באותיותיה של תורה, זה השורש הגמור של כל דבר, "זה ספר תולדות אדם".
 ולפי"ז, בערכין דידן השתא, במדרגה של אחות, האח - האחות, באים לאחות, את מה הם באים לאחות? - עיקר המדרגה שהיא אחות, היא באה לאחות את האותיות, מה שנעשה הבדלה של האותיות, שהאותיות נחלקים בשורשם לה' מוצאות הפה, ולאחר מכן לכ"ב אותיות, זה ההתפרטות של מציאות האותיות, אבל, ההתפרטות הזו, היא צריכה איחוי, היא צריכה צירוף, שלא יהיה בה אופן של פירוד כפשוטו.

אותיות גט, שורש מציאות הפירוד

וכידוע עד מאד, מה שמובא הרי מהגר"א, משורש דברי התוס' בתחילת גיטין, שאותיות גט ג'-ט', אין בהם צירוף בכל התורה כולה, [-חוץ מהמילה אגרטל, אבל דל מהכא, אין צירוף לכל אותיות גט, וכסידרן אין כלל], מכל מקום, גדר הדבר הוא, להבין עמוק - האותיות גט, זה לא ששתי אותיות הללו, גט, יוצרות מציאות של גט שמפרידות בין איש לאשה בלבד, שיצירתם היא לעורר את הפרדה הראשונה של "ויפל ה' אלקים תרדמה" שנעשה מציאות של 'בת', שהם מעוררים את נקודת הפירוד הראשון, לא רק זה ההגדרה של גט, אלא יתר על כן, מציאות הגט, מצד גט כשלעצמו, הוא היה מפריד את כל האותיות כולם.

כאשר מתגלה כח של גט, שהוא שורש מציאות הפירוד, הפירוד בפועל שבו, הוא פירוד של הזכר והנקיבה, אבל הפירוד שלו בשורש הוא פירוד של האותיות, וכאשר נעשה ההחלה של מציאות הגט, שהאותיות נפרדות זו מזו, ואילו כח הגט היה כח של גט גמור, הוא היה מפריד את כל האותיות כולם, זה העומק של "מצוה להחזיר גרושתו", כמובן, אם נישאת לאחר, יש כבר איסור להחזיר את גרושתו, אבל עומק ההגדרה של המצוה להחזיר גרושתו, זה יוצר את ההגדרה שגרושה היא לא גרושה גמורה, באופן שהיא נישאת לאחר, אז זה מצמצם את הדבר לפרט הזה, ששם הגירושין הם גירושין גמורים, אבל עד כמה שבכל גירושין וגירושין לא היה מצוה להחזיר גרושתו, אז היה כח תקיף של הפרדה שיוצר מציאות של הפרדה גמורה, ניתוק גמור, המצוה - מלשון צוותא-, להחזיר גרושתו, זה גופא, נעוץ בכך שאותיות הגט לא מבדילות גם את שאר האותיות כולם, אלא זה מצטמצם ונעצר באותיות הגט - ג'-ט', ואותיות הגט, היכן הם חלים - הם לא חלים במי שמגרש את אשתו, כי עדיין יש מצוה להחזיר גרושתו, וא"כ, אותיות הגט עצמם אינם יוצרים מציאות של פירוד גמור, באופן שהיא נישאת לאחר, וכבר אסור להחזיר את גרושתו, שם חל מציאות הגט באופן הגמור שבדבר, שנפרדו האותיות הללו, והם יותר אינם ברי צירוף, אבל כח הפירוד הזה נצטמצם לאותיות של גט.

מכל מקום, הכח שעומד כנגד מציאות אותיות הגט ג'-ט', הוא נקרא אחות, הוא נקרא כח האיחוי לאחות את האותיות.

איחוי מנח המים, איחוי מנח האש, ומנח צירוף אש ומים

ומהלך איחוי האותיות שבאחות, יש בו שני מהלכים שמונח בתוך המילה אחות עצמה, כל דבר הרי בנוי מיסוד המים ומיסוד האש, כפי שהוזכר, ולפי"ז לעניינא דידן השתא, יש את האחות שמכח המים, ויש את האחות שמכח האש, האחות מכח מדרגת המים, אלו הם האותיות אות שנמצאים בתוך המילה אחות אות-ח, וכידוע עד מאד, בתיבה אות, הא' - התחלה, ו' - המשכה, ועד איפה מקום המשכה - עד זיבולא בתרייתא, עד האות ת', שהיא נמצאת באחרית, זהו אות מלשון אתא - המשכה. מצד כך האחות שאות בקירבה, היא מאחה את כל האותיות כולם באופן של המשכה שזה תנועת המים, טבע המים הניגרים ונמשכים, "עוזבים מקום גבוה" - אות א', ונמשכים באות ו' "ויורדים למקום נמוך" באות ת', לנקודת האחרית, זה נקודת האיחוי מיסוד המים שנמצא במדרגת האחות.

אבל בפנים הנוספות של האחות שמכח האש, זה האח, מלשון תנור, אש, מכח הח' נעשית מציאות של חמימות, שזה שורש של יסוד האש שהוזכר, מכח כך נעשה שורש של צירוף שמחבר ומאחד ומצרף אהדדי, מונח כאן כח של יסוד הצירוף מכח יסוד האש.

ולפי"ז, העומק העולה מתוך הדברים הוא, לא רק שיש איחוי מכח מים, ויש איחוי מכח האש, שתי האיחויים שהוזכר, אלא בעומק יותר זה איחוי שמאחה ומצרף את יסוד המים יחד עם יסוד האש, ושניהם מצטרפים יחד אהדדי, זה עומק נקודת האיחוי שמתגלה במדרגת המים והאש, כאשר הם נעשים מצורפים זה לזה. כלומר, יש כאן שלושה מדרגות של איחויים.

איחוי של מים, מא' עד ת' מכח הו' הממשכת, כצינור מים שממשיך, זה צורת הו' כידוע, אופן שני של צורת איחוי הוא, מכח יסוד האש, "רשפיה רשפי אש שלהבתי", זה כח של האש שמצרף אותם יחד אהדדי.

הכח השלישי שחל בו מציאות של צירוף, הוא מצרף את המים ואת האש בבת אחת, כאן מונח עומק נקודת הצירוף. וזהו האופן שהתורה נמשלה למים – "הוי כל צמא לכו למים", ונמשלה לאש, "הלא כה דברי כאש נאום ה'", כמו שאומרים חז"ל, התורה מחברת יחד את מדרגת המים יחד עם מדרגת האש, וזה היה צורת מדרגת מתן תורה, שמצד אחד נאמר "וההר בוער באש עד לב השמים", אבל מאידך, על מתן תורה נאמר "מקולות מים רבים אדירים משברי ים", התורה כאשר היא ניתנה, היא ירדה מן השמים באופן של מים, וא"כ, מדרגת התורה באיחוי של האותיות, היא מצרפת ומחברת יחד את הדברים.

תורה שבכתב - מים, תושבע"פ - אש, ו'אחת' מאחה אותם ל'תורה אחת'

ולפי"ז, להבין עמוק, הרי בכללות התורה נחלקת לשתי חלקי תורה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אלו הם שתי חלקי התורה. התורה של כתב יסודה הוא המשכה כמים, התורה של 'על פה', יסודה כאש, הרי כאשר האדם כותב דבר, אז תנועת הכתיבה היא יותר באופן של נייחא, על דרך כלל, אבל כאשר האדם מדבר, "בהגיגי תבער אש", נעשה התלהטות של כח המדבר, וכהגדרה הכוללת ממש, [-יש גם מהלך הפוך] תורה שבכתב היא בבחינת זכר - מים, שנצטוו לכתוב תורה, ותורה שבעל פה שייכת לנקיבה ג"כ, היא ג"כ עוסקת בתורה, אלא שרק בהלכות הפסוקות שבתורה שבעל פה.

אבל מכל מקום, אלו הם שני חלקי תורה.

אבל יתר על כן, במדרגת התורה נאמר "תורה אחת תהיה לכם", בפשטות זה קאי על המשך הפסוק, "תורה אחת תהיה לכם ולגר הגר בתוכם" וגו', אבל בעומק לעניינא דידן השתא, "תורה אחת תהיה לכם", התורה 'אחת', זה 'אחת' שמאחה, מצרפת ומחברת את כל חלקי התורה, והופכת אותה להיות "תורה אחת", זוהי התורה שמצרפת את כל האותיות כולם, הכח הזה, זה המדרגה של אחת, מדרגה של אחות. המדרגה של האחות היינו תורה שמצטרפת ומאחדת, מקשרת את כל התורה כולה למציאות שלה.

חיוב ת"ת דווקא לבן אבל לעת"ל שיהיה 'תורה אחת', תכלית הת"ת, לבת

ולפי"ז, להבין עמוק מאד, הסוגיא בקידושין בדף כ"ט כידוע, האב מצווה ללמד את בנו תור"ה וילפינן לה מהיקש ולמדתם - ולמדתם, של ללמד אחרים, ללימוד עצמו, ויסוד הילפותא מתחיל מללמד אחרים, שבזה דורשת הגמ' "ולמדתם את בניכם" בניכם ולא בנותיכם, ומכח כך אשה פטורה מללמוד ומללמד, אבל יסוד ה'ללמוד' מונח בשורש ה'ללמד'. - יסוד כל מצות תלמוד תורה שנאמר להדיא בקרא הוא מדין "ושננתם לבניך", מדין ש"חייב ללמד", ואת מי הוא מלמד, הוא מלמד את בנו, ואיך האופן שהוא מלמד את הבן, יש את צורת הלימוד בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, שתי תורות.

אבל מכח מדרגת ה'בת' בהדגשה, שנקראת אחת, אז מתגלה האחדות של תורה שבכתב עם תורה שבעל פה בבת אחת, היא מאחה, מצרפת ומאחדת, אחות - מאחה את הכל ומצרפת את הכל למדרגה של אחת, "תורה אחת תהיה לכם".

השתא נאמר "ולמדתם את בניכם", בניכם ולא בנותיכם, כי "כל המלמד את בתו תורה כאילו מלמדה תפלות" - כל הסוגיא בסוטה כידוע, וא"כ, אין מצוה ללמד את בתו תורה.

אבל לעתיד לבוא שנאמר "תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", שמה אין מהלך של "כאילו מלמדה תפלות", שם דייקא ה'בת' היא תכלית מציאות כל מדרגת הלימוד של התלמוד תורה של "תורה אחת תהיה לכם", מה שהשתא נתפס ש"ולמדתם את בניכם" בניכם ולא בנותיכם, זהו מחמת שעכשיו יש לנו "תורות" - שתי תורות, אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה, ומצד כך, נעשה החלקים, ובתורה שבעל פה נאמר "ושנתם לבניך" - "שיהיו דברי תורה מחודדים בפירך", נעשה החלוקה של תורה שבכתב ותורה שבעל פה, זה גדר הדבר, מצד אחד "חייב ללמד מקרא משנה" וכו' כמו שמסדרת הגמ' בקידושין מה שהוא חייב ללמדו, מצד התורה שבכתב חייב ללמדו מקרא, ויש מצד העל פה' - "ושנתם לבניך" שיהיו דברי תורה מחודדים בפירך", שהדרשא הזו של 'ושנתם לבניך', זה מקור הילפותא ללמד מדין תורה שבעל פה.

אבל בעומק א"כ, כל המהלך שהתורה נחלקת לשנים, זה השורש של מציאות הבן, שנעשה מציאות של שנים, יש שמה מציאות של פירוד, מציאות של נבדלות זה מזה, זה שורש מצות התלמוד תורה שנמצא השתא בידינו, "תורות", שתי תורות.

"אחת דיבר אלקים שנים זו שמעתי", אנחנו נמצאים עכשיו במדרגה של "שנים זו שמעתי" - זה "ולמדתם את בניכם", החיוב ללמדו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, אבל מכח המדרגה העליונה של "אחת" - "אחות", 'אחת דיבר אלקים', זוהי מדרגה של "תורה אחת תהיה לכם", זה אין בידינו השתא, את זה לא השגנו, מדין ה"שמעתי" יש רק מדרגה של שנים, של השגה של שנים.

ה"אחת היא", האור דלעתיד לבוא, האור זה, זה האור של מדרגת התורה של "מלמדה תורה" - לבת. הרי כסדר יש בדברי רבותינו, אלו שהיו מלמדים את בנותיהם תורה, באופן של מה שנאמר "חכמניות הן", בלי להיכנס לכל גדרי הדין, להלכה למעשה, אבל האור הזה, זה ניצוץ של האור לעתיד לבוא, זה ניצוץ מכח מדרגת ה"תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", אז אין מהלך של "מלמדה תפלות", וברור ופשוט, "כל המלמד את בתו תורה כאילו מלמדה תפלות" מונח עד כמה שנמצאים במדרגת הדעת, שם "דעתם של נשים קלה", שמוציאות את הדברי תורה לדברי תפלות, אבל עד כמה שמתגלה כבר, "תכלית הידיעה, שלא נדע", שם דיקא, זה האופן של הדבר שמתגלה מכח מדרגת ה'בת', מצד נקודת המעמקים, וכמו שמונח, מתוך הדברים עצמם, ונחמד.

התרדמה שביצירת האשה, מהתפיסה התחתונה - ומהצד העליון

חז"ל מונים הרי, שיש כמה מיני תרדמות, יש תרדמה של שטות, ויש תרדמה של נבואה, "תרדמה גדולה נפלה על אברהם", שזה המחזה של אברהם אבינו, זה תרדמה של נבואה, והתרדמה הפשוטה, זו תרדמה של שטות. - "הקיצו נרדמים מתרדמתכם", כאשר זו תרדמה של שטות.

ולפי"ז לעניינא דידן, במדרגת ה'בת' שהוזכר, ש'בת' זהו מלשון לן, שזה השורש של "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם ויישן", מהתפיסה התחתונה, התרדמה הזו, זו תרדמה של שטות, וזה מונח בדברים, פשוט וברור - עיקר הדבר שאשה דעתה קלה, מאיפה השורש של "דעתה קלה", פשוטם של דברים ממש, מכיון ששורש יצירתה מזמן של שינה, שהוא זמן הסתלקות הדעת, "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וגו' ויקח אחת מצלעותיו", אז הצלע הזה הנלקח, הוא נלקח מזמן של הסתלקות המוחין, לכן כל היותה של האשה, אינו אלא מציאות של "דעתה קלה", ברור ופשוט.

אבל מהצד העליון, התרדמה הזו, היא תרדמה עליונה בבחינת שורש מדרגת הנבואה, "מ"ח נביאים וז' נביאות עמדו להם לישראל", כלומר יש שורש של "נביאות", מאיפה שורש ה"נביאות"? – הרי כסדר מצינו, כדברי הגמ' בבבא בתרא "אין אלו אלא דברי נביאות", כלומר, מציאות של "דברי נביאות", זהו דבר שנאמר 'בלא דעת' – מהצד העליון, ולא מהצד התחתון. – כשבאים לבטאות את זה, מהצד התחתון, שהרי בחפץ חיים מאריך, איך אפשר שבתורה בפשט, כתוב לשונות של דברים של בזיון, והוא מנסה לפרש את הדברים לאופן של שבת, ש"אין אלו אלא דברי נביאות" מהצד העליון, זה למעליותא ולא לחסרון, "אין אלו אלא דברי נביאות".

"כי ניים ושכיב אמר רב להא שמעתתא", [-החפץ חיים מביא א"ז שם] כלומר, זה לא מצד נקודת החסרון של הדבר, "כי ניים ושכיב רב אמר לה להא שמעתתא", אלא מהצד העליון, שהוא אומר את הדבר באופן של צד מסוים של שינה, אפילו אם הוא לא שינה גמורה.

אבל מכל מקום, שורש הדבר א"כ, בשורש יצירת הנקיבה בבחינת "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם וישן", כאן נעשה מציאות של שורש הנבואה העליונה, לא תרדמה של שטות, אלא תרדמה של מציאות נבואה.

הכח הזה המתגלה, הוא השורש הפנימי של מציאות הבריאה, הוא השורש העליון שמה שהבת נקראת 'בת' מלשון לינה, מלשון תרדמה כמו שהוזכר, מחמת שהיא נמצאת במדרגת הנבואה, במדרגת ה"ניב שפתים" – "י' קבים שיחה ירדו לעולם תשעה נטלו נשים", שמהצד התחתון, זה שיחה של שטות, "מסיח לפי תומו" באופן של "בלי דעת", אבל מהצד העליון זה ה"דברי נביאות", זה ה"דברי נביאות" שמתגלה מכח המדרגה העליונה, זה שורש מדרגת הנביאות שמתגלה.

בדקות, זה נקרא "מ"ח נביאים וז' נביאות עמדו להם לישראל", ה-מ"ח, זה ז' פעמים ז' שעולה מ"ט, שכאן לא הגיע עדיין למ"ט, אבל ז' נביאות, אלו הם הנשים שנמצאים בז' שהוא שורש המ"ט, בשלימות.

ומכל מקום, מצד כך, עומק מדרגת הבת, היא האור דלעתיד לבוא, שמאיר בו האופן של הנבואה שבאה באופן ובמדרגה של לינה, זה שורש נקודת הגילוי שמתגלה במדרגה של בת.

ההארה של 'בת היתה לו לאברהם'

ההארה הזו, עליה נאמר "בת היתה לו לאברהם ובכל שמה", לחד מ"ד, לא היתה לו, בת, ולחד מ"ד, היתה לו בת ובכל שמה, הגמ' סוף פ"ק דב"ב כידוע, עומק ה"בת היתה לו לאברהם", הרי אברהם טפל לשרה בנביאות, כלומר, מדרגת האשה, שרה, שהיא השורש, האם הראשונה של הכנסת ישראל, היא מגלה את עומק נקודת התיקון, שאברהם טפל לה בנביאות, כלומר, היא מגלה את התכלית שבדבר, מה ששרה נפטרה לפני אברהם, כמובן, יש צד תחתון לדבר כפשוטו, מחמת שהיא יותר קרובה לחטא, שהיא השורש שהיא הביאה מיתה עולם, לכן היא מתה ראשונה לפני אברהם, זה מהצד התחתון.

אבל מהצד העליון, היא מתה לפני אברהם, מאותו טעם שנאמר שאברהם טפל לשרה בנביאות, מאותו טעם, היא כבר היתה נמצאת באותה מדרגה כבר, של מיתה שהיא שינה, שהרי המיתה של האבות הקדושים לא נקראת מיתה אלא בל' של שינה, "ישני חברון", כולו במדרגה של שינה, אז הם במדרגה של 'בת', באופן של תרדמה, אבל לא תרדמה של נפילה, אלא תרדמה של מדרגת הנבואה.

זה עומק כח ה"בת היתה לו לאברהם ובכל שמה", מהו ה"בת היתה לו לאברהם", וכמו שדורשים חז"ל גם על הפסוק "ולבכתה", שיש שם כ' זעירא "אל תיקרי 'ולבכתה' אלא 'ולבתה', כלומר, שבשרה היה מונח הבת, שזהו "ולבכותה" – "ולבתה". ומה שהיה בה, בשרה הבת, שמה ש'בת היתה לו לאברהם', כלומר, שהיה לו שורש של הידבקות בנבואה של שרה, זהו "בת היתה לו לאברהם ובכל שמה" מכח שרה עצמה, מה שאברהם טפל לשרה בנביאות, בפשוטו היינו, שיש עיקר וטפל, אבל בעומק ההגדרה היא, שהוא היה בטל אליה, זה נקרא 'טפל', נטפל אליה, כלומר, הוא מצטרף

לאותו מדרגה, זה נקרא "בת היתה לו לאברהם", וזהו "לבכתה - לבתה", שמונח בתוך הבחינה של שרה עצמה עומק נקודת ההארה הזו.

ה'אחת' שלמעלה מה'אחד'

מצד הפנים הללו, השתא, עיקר מדרגת התורה שיש בידינו הוא במדרגה של דעת, ועיקרו הוא במדרגה של זכרים, ויש לנו את האח שמאחד ומצרף את הדבר.

אבל לעתיד לבוא, יהיה למעלה מכך, השתא, המדרגה היא "שתי תורות", ולעולם כל שתיים, הם שתיים שהם **ארבע**, זה נקרא **אחד**, **אח-ד'**, שאם זה שנים, זה שנים שהם ארבע, יש תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ובהם גופא יש את ה'על פה' שב'כתב', וה'כתב' ש'בעל פה', הרי שהם נחלקים למציאות של ארבע. אבל מצד ההארה דלעתיד לבוא, שיתגלה מדרגת ה"תורה אחת תהיה לכם", יתגלה ה"אחת דיבר אלקים", **אחת** ש'דיבר אלקים', אי אפשר לשמוע במדרגה של דעת, אין שם דעת המבדלת, זה 'אחת' בבת אחת, אבל ב"תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", ששם אין דעת המבדלת, אז מתגלה ש'**אחת דיבר אלקים**' ו'**אחת זו שמעתי**' והשמיעה של ה'אחת', היא תהיה מכח האחות שמאחה, מצרפת ומחברת את כל הדברים כולם.

ולפי"ז, עומק נקודת האיחוי הוא, שהיא מאחה את כל הבריאה כולה, זה נקרא "אחת דיבר אלקים", ברור ופשוט - כל הבריאה כולה היא "בדבר ה' שמים נעשו", אז אם מתגלה **עשרת** הדיברות, אז זה מתפרט לעשרה, אם מתגלה "שתיים זו שמעתי", זה מתפרט לשתיים, אבל אם מתגלה 'אחת', אז מתגלה שכל הבריאה היא מציאות של 'אחת', זה עומק הגילוי שיש מדרגה של "תורה אחת תהיה לכם".

מה שמתגלה "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", זה גילוי מצד האח, מצד האחד, אבל הגילוי הנוסף, הרי "חמשה שמות יש לה לנפש", ובחלק העליון שבה, היא נקראת **יחידה שבנפש**, לשון של נקיבה, היא נקראת "**אחת היא**", היא מציאות של 'אחת' במעמקים, ה'אחת' הזו, היא ההבחנה של "אשת חיל עטרת בעלה", מה שמתגלה "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד", עדיין נגלה שנים, "ה' אחד", "ושמו אחד", זה ה"שנים שהם ארבע".

אבל בעומק, מצד ה"תורה אחת תהיה לכם", מצד ה"עטרת בעלה", "אחת היא", מתגלה האופן שהכל זה מציאות אחת בעצם, זה הגילוי העליון היותר גבוה מ"ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". "אשת חיל עטרת בעלה", גילוי ה'אחת', הוא למעלה מגילוי ה'אחד', 'יחידה ליחדך', 'אחת היא'.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקובץ שאלות ותשובות

לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת bilvavi231@gmail.com

לקבלת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 פקס 03-548-0529 ת.ד. 34192 ירושלים 9134100

bilvavi231@gmail.com

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245 - USA 718.521.5231